

4 Dosažená úroveň čtenářské gramotnosti

Zjišťování dosažené úrovně čtenářské gramotnosti žáků se zaměřilo na ověřování míry zvládnutí obecnějších dovedností a schopností žáků využívat poznatky vztahující se ke čtenářské gramotnosti, především pak v oblastech:

- vyhledání informací v textu, které jsou v něm přímo uvedené,
- identifikace hlavního sdělení textu,
- vyvození informací na základě textu, v němž tato informace není přímo uvedena, a to včetně využití vlastního úsudku a kritického posouzení pravdivosti sdělení textu,
- identifikace autorského záměru textu, respektive postoje autora textu a rozpoznání manipulativních prvků v textech.

4.1

Výběrové zjišťování výsledků žáků – základní charakteristika testu

Pro hodnocení úrovně zvolených aspektů čtenářské gramotnosti byl využit test zadávaný prostřednictvím inspekčního systému elektronického testování InspIS SET. Test pro žáky 9. ročníku ZŠ¹⁰ i 2. ročníku SŠ zahrnoval shodné otázky a byl připraven ve dvou verzích. Základní verze testu obsahovala celkem 40 úloh dále členěných na 46 otázek, přičemž tyto úlohy řešili všichni žáci. Rozšířená verze testu pak byla o 8 úloh členěných na 12 otázek delší.¹¹ O tom, zda žák řešil základní verzi testu, nebo rozšířenou verzi testu, rozhodla jeho úspěšnost v úvodních úlohách; rozšířenou verzi testu řešili ti žáci, kteří v nich dosáhli úspěšnosti vyšší než 67 %. Test byl připraven rovněž v částečně přizpůsobené verzi pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále i „SVP“) – přizpůsobení spočívalo zejména v nižším počtu otázek pro stejný čas vyhrazený pro řešení.¹² Tabulka č. 8 uvádí počty žáků řešících jednotlivé verze testu.

Tabulka 8

Počty žáků řešících jednotlivé typy testů

Typ testu	9. ročník ZŠ	2. ročník SŠ
Základní verze testu	3 984	5 110
Rozšířená verze testu	774	3 458
Přizpůsobený test pro žáky se SVP	216	149

Pro zajištění formulace srovnatelných závěrů je další hodnocení založeno na základní verzi testu, a to i v případě žáků, kteří řešili jeho rozšířenou verzi. Do výsledků jsou rovněž zahrnuty výsledky žáků se SVP s tím, že výsledek žáků se SVP je na vybraných místech uveden zvlášť. Ve vhodných případech je doplněna rovněž informace o výsledcích žáků v rozšířené verzi testu.

10 Do výběrového souboru žáků 9. ročníku ZŠ nebyli zařazeni žáci víceletých gymnázií.

11 Forma testu s rozvětvením byla použita vzhledem k očekávaným významným rozdílům v úrovni dovednosti žáků s cílem poskytnout dostatek úkolů i žákům s vyšší úrovní ověřovaných dovedností.

12 Účast žáků se SVP byla nepovinná a rozhodoval o ní ředitel školy; podle vlastního uvážení o míře SVP pro jednotlivé žáky vybral buď běžnou, nebo zkrácenou verzi testu.

